

Yttrande

L,M,D,KD

2025-09-08

Ärende 41

Yttrande angående – hemställan till Sveriges regering om tillräckliga statsbidrag för den kommunala välfärden

Yttrandet

Vi vill framföra vårt tydliga motstånd mot det bifogade yrkandet. Det är viktigt att påminna om att det kommunala självstyret är inskrivet i **grundlagen**, vilket innebär att kommuner och regioner har ett eget och självständigt ansvar för de uppdrag som lagstiftaren har tilldelat oss.

Om det är otydligt i grundlagen hjälper SKR oss att förstå vad skrivningen där innebär:

"Självstyrelsen utövas av beslutande politiska församlingar som utses genom allmänna val och företräder den lokala befolkningen. Kommunerna har rätt att ta ut skatt av medborgarna för att finansiera sin verksamhet. Kommuner och regioners ansvar omfattar:

- Lokala frågor som fysisk planering, kollektivtrafik, bostadsförsörjning och näringslivsutveckling.*
- Välfärdstjänster som skola, äldreomsorg och hälso- och sjukvård."*

Vi anser därför att det är både felaktigt och olyckligt att det bifogade yrkandet försöker lägga ansvar på staten eller på regeringen för de uppgifter som enligt lag och grundlag är **kommunens eget ansvar**. När vi kommer till makten i Göteborg lovar vi göteborgarna redan nu att oavsett regering **aldrig skylla på regeringen**, utan vi kommer ta ansvar för vårt uppdrag oavsett vilka förutsättningar som gäller. Vi är fullt medvetna om att det är vårt ansvar att leverera välfärd, planera staden och bidra till att utveckla näringslivet – precis som grundlagen föreskriver. Vi är också införstådda med att statsbidragens andel av kommunens omsättning varierar något över åren.

Yttrande

2025-09-08

KS 2025-09-10, Ä: 41, Ä.nr: SLK-2025-00900

Yttrande angående – Hemställen till Sveriges regering om tillräckliga statsbidrag för den kommunala välfärden.

Yttrandet

Det rödgröna minoritetsstyret föreslår nu att Göteborgs Stad skall hemställa till regeringen om att be om finansiellt stöd, detta då staden - enligt det rödgröna styret - befinner sig i en mycket svår ekonomisk situation.

Det måste dock tydligt påpekas att det är stadens styrande rödgröna minoritet som är ansvariga för att styra staden och med det ansvariga för det ekonomiska läget i staden. Den aktuella ekonomiska situationen är ett direkt resultat av den förda rödgröna politiken.

I grunden handlar den nuvarande situationen om dålig ekonomisk planering, en kostsam "allt-åt-alla"-politik, en kostsam invandring och ekonomiskt dåliga politiska beslut.

Göteborgsstyret har gått ut i media och meddelat att staden behöver ca en miljard i ekonomiskt bidrag. Samtidigt har styret skänkt bort över en miljard kronor till Härryda kommun för att betala infrastruktur i Mölnlycke i samband med tågförbindelsen till Landvetter flygplats och Borås.

Som bara ett exempel kan nämnas att skänka bort över en miljard av Göteborgs pengar är ett direkt resultat av en dålig förhandling och dåliga beslut. MEN, även med det dåliga förhandlings-resultatet, så fanns möjligheten att dela upp kostnaden på 10 år. Styret hade således haft möjligheten att nu ha nästan 1 miljard mer i kassan, för exempelvis välfärden, och ändå kunnat betala av på Härrydas kostnad fördelat över 10 år. Det hade inneburit en något högre totalkostnad för Göteborg (på grund av uppräkningsräntor) över denna 10-årsperiod men hade inte resulterat i det prekära akuta ekonomiska läget staden nu befinner sig i, där staden känner sig tvingade att be staten om pengar.

Det är som bekant lätt att vara generös med andras (skattebetalarnas) pengar. Dålig ekonomisk politik kommer leda till en dålig ekonomisk situation. Det kan aldrig vara vare sig regeringen eller lokala oppositionens ansvar att rädda ett fallerande styre orsakat av dåliga lokala beslut. Är styret oförmögna att axla uppgiften att styra staden så är det för stadens och medborgarna bästa då rimligt att styret lämnar över till andra partier vilka är kapabla nog att klara av uppgiften.

Kommunens självstyre är inte en ursäkt, utan en skyldighet. Vår uppgift är att ta ansvar för göteborgarnas vardag här och nu, utan att peka finger åt andra. Yrkandet riskerar att undergräva det förtroende göteborgarna har rätt att ha för sina folkvalda. Det handlar också om väljarnas rätt till ansvarsutkrävande, som är en grundbult i vår demokrati. Det rödgröna styrets dimridåer syftar till att tvärtom lägga ansvaret någon annanstans än vad det faktiskt hör hemma. Vi föreslår därför att kommunstyrelsen **avslår det aktuella yrkandet**.

Yrkande

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

2025-09-03

Nytt yrkande

Yrkande angående – hemställen till Sveriges regering om tillräckliga statsbidrag för den kommunala välfärden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen hemställer till regeringen, genom Finansdepartementet, om att allokera statsbidrag motsvarande 20 miljarder kronor av det aviserade reformutrymmet om 80 miljarder kronor till Sveriges kommuner.

Yrkandet

Göteborgs Stad befinner sig, likt många andra kommuner, i ett mycket svårt ekonomiskt läge. I skrivande stund prognostiseras de generella statsbidragen – en av kommunernas grundläggande finansieringsdelar – minska med ungefär 400 miljoner mellan år 2025 och år 2026. Samtidigt viker skatteintäkterna med runt en halv miljard kronor jämfört med prognos. Sammantaget leder det till att de kommunala verksamheterna, som redan gått igenom en kostnadskris, riskerar att utsättas för ytterligare press.

Det finns flera skäl till utvecklingen. Sverige har EU:s tredje högsta arbetslöshet. Kostnaderna för försörjningsstöd ökar. Pensionskostnaderna är en halv miljard högre nu än i början av mandatperioden. Skuldandelar förflyttas i allt högre utsträckning från staten till kommunerna. Den ekonomiska krisen har lett till indexuppräknningar om ca 13 procent mellan 2023 och 2026. Regeringen förvaltar i dagsläget en arbetslöshet som är sämre än i jämförbara länder, där statsbidragen till välfärden har räknats upp med knappt hälften av det faktiska behovet.

Det rödgröna styret har, i syfte att stävja kostnadskrisens konsekvenser för välfärden, skjutit till 4,8 miljarder kronor i enbart rena uppräknningar till de kommunala verksamheterna. Genom en välskött bolagssfär och användning av reserver har vi kunnat skydda göteborgarna. Trots krisen har vi kunnat öka betygssnittet, lyfta miljö- och klimatarbetet, höja de lägsta lönerna, utveckla det brottsförebyggande arbetet, planera nya bostäder och bygga ut den kommunala vården. Nu närmar vi oss dock den kritiska punkt där behoven överstiger resurserna.

Finansminister Elisabeth Svantesson aviserade nyligen ett reformutrymme om 80 miljarder kronor. Det innebär att det finns konkreta möjligheter för regeringen att börja göra upp med välfärds-krisen. Genom att allokera bara 25 procent av reformutrymmet till

Sveriges kommuner kan statsbidragens andel av relativt Göteborgs skatteintäkter att hamna på samma nivå som under den moderata regeringen Reinfeldt. Det bör, både i det rådande läget och i ett historiskt perspektiv, betraktas som ett relativt blygsamt tillskott till den sektor som det svenska folket värderar högst: den grundläggande välfärden. Det skulle kunna innebära mindre barngrupper i förskolan, fler anställda i omsorgen, bättre villkor på arbetsplatserna, snabbare integration, ökad takt i klimatomställningen och fler insatser för de som är i störst behov av samhällets stöd.

Om regeringen trots detta väljer att använda reformutrymmet till vidlyftiga skattesänkningar har man tvingat in de svenska kommunerna i ett hörn. De generella statsbidragens relativa andel av Göteborgs skatteintäkter skulle i sådana fall ligga på sin lägsta nivå på över tjugo år. Det kommer att få svåra konsekvenser – och det blir regeringen, ingen annan part, som får stå fullt och ensamt ansvarig.